

пентръ

МШТЕ, ШМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 8.

Luni, 19. Februarie.

1845.

ПРАВИЛА ЧЕА МАРЕ БІСЕРІЧЕАСКЪ.

Domnъле Редактор!

Аптръна дін фоіле Дле че аѣ ешит дн лъна лѣі Маіѣ дін апъл трекѣт, а'дї авѣт възпътате де а'дї пѣвлікат зп артікол че в'ам фост тріміс атіпгъторіѣ де катіхісѣл мітрополітѣлѣі Мовіѣл, че ешїсе атѣпчеа дін тіпографіа тѣлѣстїреї Немѣтлѣі, прекѣт шї картеа де капоане пѣмітѣ Инδάλїон се афла сѣѣ тіпаріѣ, ла каре Дта аї фѣкѣт оаре-каре лѣѣрі аміпте; дечї пентрѣ а рѣспѣнде плѣчереї Дѣмітале че аї арѣтат аптрѣпселе, грѣѣск а лѣтѣрі пѣмітѣл артікол прїп ачестеа: Нѣміта карте Инδάλїон есте кѣар шї кѣ адеѣѣрат ачеа че Дта аї дорїт сѣ о веѣї ешїтѣ де сѣѣ тіпаріѣ, еа есте каре алтмінтреле се зїче шї. Правила чеа маре, о карте фоарте интересантѣ пѣ нѣмаї пентрѣ чеї вїсерїчеїцї чї шї пентрѣ чеї політїчеїцї, еа аѣ ешїт акѣта де сѣѣ тіпаріѣ шї дорїторїї о пот ѣлпъта атѣт ла пѣміта тѣлѣстїре, кѣт шї ла сѣїнтеле мітрополїї а Ешїлор шї а Бѣѣѣрѣцїлор, кѣ зп пред че пѣтем зїче кѣ аѣ костїсїт нѣмаї хѣртїа шї тіпарїѣл. Ачасть карте спре а фї маї вїне кѣпоскѣтѣ есте ачеа че се поате зїче дѣспре кѣрѣїме веї греко-латїне Παυδѣхт шї парте

сїнодікале, дѣспре каре се поате лѣтѣрі маї пре ларг пїцїне дін преѣаца нѣмітеї кѣрѣї. Еа есте интересантѣ шї пентрѣ а чеа, кѣ ерменїеле капоанелор сѣлп дѣспре а лѣї Іоан Зонара, шї дѣспре а лѣї Теодор Балсамон, кѣ о тѣлѣїме де нѣтїцїї, теологїчеїцї, фїлософїчеїцї шї історїчеїцї нѣ маї пѣцїп апсодїтѣ шї де леїѣїрї аппѣрѣтеїцї а лѣї Івстїніан, дїгесте, інстїтѣте шї неарале, прекѣт шї парте скоасе дін картеа че се пѣмеїче Іѣрїс греко-романї. Еа есте интересантѣ кѣ есте траѣѣѣкїе крѣдїноасѣ а пресѣїндїтѣлѣї проїп мітрополїт Beniamin, кареле прїп траѣѣчереа тѣлѣїмеї де кѣрѣї фолосїтоаре че аѣ фѣкѣт, ва чїпстї колоанеле історїеї вїсерїчеї дакоромане. Еа есте интересантѣ шї пентрѣ ачаства, кѣ преакѣѣїошїа са архїmandрїтѣл шї старецѣл нѣмітеї тѣлѣстїрї Domnъле Neonil, аѣ авѣт ачел релїцїос зел де а грѣѣї а еї dare ла лѣміпѣ, шї а о да дорїторїлор кѣ зп пред атѣт де апсодїт, шї кареле дела чеа аптѣї сѣїре не скаѣпѣл стѣрїцеск аѣ апїт тіпографіа тѣлѣстїреї ап каре дѣпѣ че с'аѣ тіпѣрїт маї тѣлѣте кѣрѣї, шї аѣ фѣкѣт шкоалѣ пѣрїндїлор, акѣта се апделетнїчеїче кѣ чеа маї маре еперѣїе, ка се рѣдїче зп сїпїтал ап тѣргѣл Neamtѣлѣї, пентрѣ каре аѣ шї

адъс спідеріе нѣтъ, тот феліа de інстру-
mente хірургіче, ші доктор къ спідеріа,
іар дн тіпографіе съ тіпъреде сѣдѣта
евангеліе ші мінееле лѣвелор де престо
ан. Дар фінд къ обіектѣл артїкѣлѣ аче-
ствіа есте картеа Πηδάλιου, воеск а маї
зіче чева ші деспре Правіла чеа тіпъ-
рїтѣ дн Търговіще ла анѣл 1652 днтїтѣ-
латѣ Андрейтареа лецеї, адекъ кѣмкъ
ачеастѣ правілъ п'аѣ фост о карте дн-
треагъ кѣпрїнзѣнд кѣрат пѣмаї капоанеле
вісерїчеїтї, фінд къ еа есте потокапопѣл
лѣї Алексіе Арістїн, кареле пе ла а. 1166
фінд діакон, аѣ фѣкѣт о прескѣртаре оаре-
каре а капоанелор аместекѣндѣле кѣ леїтї
днтпърѣтеїтї, дн зімеле лѣї Манвіл Ко-
пїно, каре апої де пре зп манѣскрїпт ал
сѣѣ, с'аѣ традѣс арѣтата поастрѣ Правіла
чеа таре че ам авѣто пѣпѣ акѣт, дечї
дар де аїче се аратѣ кѣт аѣ фост інтере-
сѣл зпїа, ші кѣт есте ал ачеїїа че саѣ
тіпърїт астѣзі съ тітѣла Πηδάλιου, каре
есте о комплетѣ кондікѣ*) де капоане.

Дечї Домпѣле те роу авеїтї вѣпѣтате
ші астѣдатѣ а адѣче ачесте ла кѣпоїїнда
опоратѣлѣї пѣвлїк ротѣл.

Авопатѣл Дѣміталѣ
Іеромонахѣл Т.

Рефлексїїле поастре ла челе де
маї сѣс.

Бібліа ші правіла! ачесте дѣвъ кѣрдї,
аѣ фост дн окїї поїурїї пѣрзѣа кондіїїле
челе маї неапѣрате пентрѣ скоатереа нѣ-
стрѣ днтрѣ днтѣперек ші дн зѣбра тор-
дїї прїн преодїтеа поастрѣ ротѣлѣ гре-

ко-рѣсѣрїтеанѣ. Бібліа (векїл ші поѣл те-
стамент) ші правіла сѣпт ачеле кѣрдї, каре
нічї одатѣ п'ар тревѣї съ ліпсіаскъ дн каса
фіекѣрѣї преот. Е де прїсос а демѣстра
днтѣрїреа поастрѣ кѣнд шїм, къ тоїтї чеї
вѣпї сѣпт конвїншї де ачест адеѣр. Кѣ-
поащем пої віне, къ дн правіла вісерїчеї
рѣсѣрїтене се івекс ічї коло ші зрне де
песѣферїндѣ релеїїоасѣ; дн сѣ пѣ е треа-
ѣа поастрѣ а черчета ачеаста, дн протївѣ
сѣптем де пѣрере, къ салтѣ шортал пѣ се
поате фаче днтрѣ нїмїк, прїн зрмаре къ
ші пої авем а днтѣрѣдїша астѣзі праві-
ла чеа таре днтреагъ кѣт есте; нічї зп
протопоп ші нічї зп преот съ пѣ маї поа-
тѣ зіче: пѣ шїѣ дѣпѣ каре капоане съ
жѣдек саѣ съ дескѣрк кѣтаре кѣсѣ. Нѣ шїм
кѣте есемпларе се вор фї тіпърїт дн Пра-
віла чеа таре; віне ера, дакъ се фѣчеа
пѣтѣрѣл есемпларелор дѣпѣ пѣтѣрѣл тѣ-
тѣрор вісерїчїлор ротѣлне греко-зпїте ші
греко-пезпїте дн тоате ачестеа церї, аде-
къ дн Молдаво-Ромѣніа, дн Бесараѣїа ші
Бѣковїна, дн Трансїлванїа, Бѣлат ші дн
пѣрдїле Ънгарїеї, ка ла тоате съ се поа-
тѣ кѣшїга, кѣчї — Правіла с'аѣ фѣкѣт
мінѣне де парѣ. — —

Редакторѣл.

Рѣспѣнс ла артїколѣл „Poezie“
дн Nr. 7.

Домпѣл меѣ!

Дн пѣтѣрѣл 2 ал Кѣрїерѣлѣї ротѣ-
песк ам чїтїт атѣтеа лѣзде пентрѣ пое-
зіїле меле дн кѣт тѣ рошеам дн рѣнд
дн рѣнд, ші съ тѣ крѣзі, п'ам авѣт кѣ-
ражѣл съ ле чїтеск пѣпѣ дн сѣршїт. —
Аре отѣл нїще сенсаїї атѣта де дѣлчї

*) Codex.

зпеори дн кѣт і се наре кѣ ар фаче о крѣмъ съ ле десече де одатъ, шѣ поате кѣ 'мѣ а'шѣ фѣ пѣстрат пентрѣ мѣлтѣ вре-
ме плѣчереа де а ле гѣста кѣ днчетѣл,
дака строфеле че ле днтрерѣпеа, ачеле
фѣчѣ плѣпѣнде а ле імацінаціѣ теле, пѣ
'мѣ ар фѣ рѣс кѣ тодѣ окѣ лор, пѣ м' ар
фѣ кѣемат кѣ тоате мѣпеле лор ка съ'мѣ
арате, фѣе-каре днтр'ѣпселе, флорѣме че'ї
алкѣтѣеск кѣпѣна че а прѣїмѣт ла есамен.
Е мѣлѣ де прѣетен, ам зѣс, шѣ мѣндрѣа'мѣ
а днченѣт съ се змѣлеаскѣ, сенсациѣле с'аѣ
префѣкѣт дн обосѣре шѣ вѣкѣрѣа дн мѣх-
пѣре; — ам ретас ка вѣ ом дн мѣнѣтеле
кѣнд о фаталѣтате дѣ смѣлѣ дн вѣзе кѣ-
па плѣчерѣлор че   целос съ дешерте:
есте о слѣвѣчѣне, дар о мѣртѣрѣсеск. —
N'a тревѣїт съ мѣ гѣндеск мѣлт ка съ
аѣлѣ пе чел че а фѣкѣт артѣколѣл, — ам
кѣпоскѣт мѣна Дле, прѣетене, пе трѣсѣрѣ-
ле карактерѣстѣче шѣ імацінѣле челе вѣї.

Іdentѣтатеа че гѣсецѣї днтре скрѣерѣ,
ворѣїре шѣ фѣсіѣномѣеа мѣа поате съ фѣе
адеѣвѣратъ, кѣчѣ патѣра дн копченѣа іn-
dѣвѣдѣлѣї копчене шѣ спѣрѣтѣл лѣї, — ma-
теріа шѣ спѣрѣтѣл се десволтеазѣ днпреѣлѣ
шѣ прѣїп ѣрмаре сълѣт еїлѣте съ се рѣдеа-
скѣ, съ се асеїне днтр'ѣп пѣлѣт оаре-ка-
ре. Мѣ флатезѣ, Домѣл мѣѣ, де астѣ а-
съїнарѣ а мѣа кѣ мѣне. Рѣпосатѣл Та-
леїранд днсъ ар зѣче, кѣ сълѣт зп ом грѣ-
шѣїт де патѣрѣ, кѣчѣ Длѣї крѣдеа кѣ вор-
ѣїреа есте датѣ ла ом ка съ'шѣ аскѣнѣзѣ
сѣфлетѣл, кѣцетареа, іар пѣ ка съ ле а-
рате. — Съ лѣсъм пе рѣпосатѣл дѣпло-
мат шѣ, ка фѣлосѣфѣ, съ мѣртѣрѣсѣїм кѣ
есте о іdentѣтате днтре матерѣїе шѣ спѣрѣїт,
днтре ворѣїре шѣ кѣцетаре, днтре скрѣїере
шѣ автор; ам вѣзѣт шѣ еѣ аналогѣї днтре

мѣлте імацінѣї креате де спѣрѣтѣл авторѣ-
лѣї, каре съ сеїне кѣ авторѣл ѣпсѣшѣї;
— прекѣтм шѣ дн фѣзѣк сеамѣнѣл зп фѣїѣ
кѣ пѣрѣпѣтеле съѣ. — Зѣчѣї кѣ ам ванѣтате;
— шѣ че пѣ есте ванѣтате дн лѣме? Зѣчѣї
кѣ ам амор-пропрѣї; — ачѣаста есте чеа
д'ѣлѣтѣїѣ леѣе а анѣмалѣтѣдѣїї дн ordѣнѣл
їсторѣїї патѣрале. — Гѣсецѣї кѣ сълѣт ре-
сѣвѣлѣтор; пѣ есте адеѣвѣрат. Гѣсецѣї мѣл-
те степе, мѣлте стѣклѣде фѣрѣл пѣтере де
рефлѣксѣїе, мѣлте рефлѣксѣїї славе, — про-
дѣсе дн лѣїмѣїї деѣлѣртате, — мѣлте ле-
мпне зскате дн поезѣїле мѣле. Домѣл мѣѣ;
— есте адеѣвѣрат: Омѣл есте іmперѣект
шѣ пѣ поате съѣвѣрѣнѣїї вѣїтѣк перѣект. Поѣ-
зѣа есте чѣптрѣл іnїмеїї поастрѣ, каре а-
рѣпкѣ шѣ прѣїтеѣще рефлѣксѣїїле обѣкѣтѣвѣ-
рѣїлор сале дн лѣмеа ідеалѣ; де знде о-
кѣїл фантасѣїї се 'валѣдѣ шѣ се днїnde дн
ачел лѣїмѣїнос спацѣїї дн каре се скалѣлѣ
шѣ се 'пѣрѣдѣеск сѣїmтѣментеле челе повѣле,
шѣ де знде іарѣ се аѣзндѣ шѣ се стрѣнѣгѣ
дн ачел днтѣпекоскаос днкаре се днѣлѣлѣ
шѣ се сѣїнѣїе патѣїїле монстрѣоасе. Д'ачѣї
се десѣампѣлѣ фрѣмосѣл шѣ зрѣтѣл шѣ се
алеѣе вѣлѣл шѣ рѣлѣ; шѣ поетѣл, адекѣ
ачела че се 'пкредѣ съ еспѣїе поѣзѣа, ар тре-
вѣї, аї дрептате, съ фѣе зп крѣдѣїлѣнос пѣктор
ал імацінѣїлор че веде окѣїл фантасѣїї сале
лѣїп прѣїста поетѣїкѣ; дарѣ, пѣтеа ва
вредатѣ еспресѣа кѣт поате фантасѣїїеа?
шѣ апої челелалте факѣлѣтѣдѣїї а ле спѣрѣ-
тѣлѣїї пострѣ пѣ аѣ шѣ еле фелѣл лор де
сонп, фелѣл лор де трѣндѣїїе, фелѣл лор
де лене? Сълѣт еле оарѣ тот деазна де-
їценѣте шѣ аѣере ла капрѣїчеле ачестѣїї іn-
стѣїнкѣт че с'а зѣс мѣза поетѣїкѣ? с'аѣ, поѣ-
тѣл есте ел тотдеазна шѣ артѣїст? фѣлосѣ-
фѣл есте тотдеазна шѣ елокѣлент? — Есте

*)

атѣта deosevipe днтре гъндіре ші ворві-
ре, пе кѣт ѓ днтре спіріт ші матеріе;
есте атѣта неажъндере де еспресіі ла кѣ-
детъріле поетълві, кѣтъ неажъндере се а-
флѣ ші дп пѣтеріле трѣпещі а есекѣта
voindеле поастре; — есте атѣта deose-
vipe днтре талант ші талант кѣтъ есте
днтре Mixaidѣ ші Тѣдор, днтре Мірчеа
ші Matilda.

Нѣ те міра зпсѣ, Domnѣл меѣ, кѣ пѣ
ѣрмеѣ поведілор Длві Боалó кѣ свгрѣма-
реа ші оторіреа кѣцїтърілор теле скоасе
odatѣ афарѣ дпн міне. Каре пѣрпнте кѣ
інімѣ де пѣрпнте 'ші а свгрѣмат копїі пен-
трѣ кѣ пѣ с'аѣ пѣскѣт фрѣтшоші ші мп-
тоші прекѣт ар фі дорпт ел сѣ се паскѣ?
Мѣртѣрїсек, Domnѣл меѣ, кѣ фіѣ вчїдера
есте крїта чеа маї неагрѣ дпн кѣте поате
сѣвѣрші ѓтѣл. Ам ѣрмат ші еѣ ачелві
пѣкѣтос поет, ші днтр'о дѣвѣтаре де
ambїдіе, днтр'ѣп вѣртеѣ де трѣфіе, репе-
tїnd афорїсте де а ле ачестві фатос вер-
сіфікатор, — че с'а зїс пѣ шїѣ пентрѣ че
ші поет, — ам арѣкат дп фок фѣрѣ мї-
лѣ о мѣлдіме де скїде, країонѣрї, ево-
шѣрї а ле зпелї фрѣгоасе імадінадії де жѣ-
недіе, ші днтре ачестеа ші пе Matilda,
пе каре Dta аї сѣрѣтат'о атѣт де дѣлче
ла пащереа еї, кѣнд 'дї ам adv'о ка сѣї
пѣї зп пѣте, ші кѣреїа зп алт прїетеп а
пѣс педїкѣ іnfамѣ днтре кѣлісе кѣнд де-
вѣта сфїічоасѣ ші палпїтѣнд, fetїda mea;
кѣнд voia, zїk, сѣ еасѣ пе счепѣ ка сѣ
їа аплаѣделе фѣгѣдѣїте де Dta: „Чеа d'ѣл-
тѣїѣ трагедїе дїктатѣ де мѣса ротѣлѣ.“
Кредетѣ, прїетепе, кѣ пѣ о дпчїнссесе ѣп-
кѣ віне флакѣра, ші мѣстрареа де кѣцїт
м'а сѣцїтат амар. Де атѣпчї ші пѣлѣ а-
стѣзї еѣ вѣз педпчетат фаптаста ѣлѣтѣї

пѣскѣте фїічї а імадінадіеї теле, кѣнд грїп-
зѣнд дп дѣрерї, пѣрлітѣ ші дп вестѣлпт
де лѣттѣ; кѣнд пѣлѣгѣнд десплетїтѣ ла
пїчоареле теле ші днтревѣндѣмѣ сѣї
спѣїѣ каре 'ї а фост vїna de am оторѣт'о
кѣ атѣта крѣзїме; кѣнд рїзѣндѣ, градіоа-
сѣ, арѣтѣндѣ'мї ші вѣкѣрїндѣсе де кѣзѣна
вердїналѣ че 'ї аї пѣс Dta пе фрѣпте кѣнд
аї сокотїт'о дестѣл де центїлѣ ка сѣ се
арате ла темплѣл мѣселор. — О вѣз, о
вѣз, прїетепе, ші ашї вої сѣ оторѣ сѣве-
пїреа ачелві дестрѣктор іnfернал ал креа-
дїлор спїрїтѣале, пе каре Dta мї'л тот а-
дѣчї де есемплѣ. Версетѣрїле епопееї е,
вреецїі ші тоате епопееле че се дїскопѣ-
рѣ дпн зї дп зї де есплоаторїї тесаѣрїлор
їнтелектѣвалї кѣтрѣпїцї де секѣлї ші де пѣ-
кла днтѣперїкѣлві тїмпѣрїлор прїмїтївї, —
епопеа іndїанѣ, егїптеанѣ, персанѣ, кїнезѣ
ші skandinavѣ, — ачеле лѣтї днтрецї де
поезїе пѣ с'аѣ фѣкѣт пе регѣмеле Длві
Боалó; ші Іов ші Фаѣст сѣлпт ревелї кѣ
тотѣл артеї лві Боалó ші афорїстїлор еї,
дар кѣ тоате ачесте есістѣ пентрѣ кѣ а-
кдіа ші ценїл драматїк сѣлпт дпкарпате
днтр'ѣпсселе. Шекспїр ші Хѣго вор трѣї,
Domnѣле Боалó, фѣрѣ регѣле, прекѣт трѣ-
ек Осіанїї ші се репак дп тоате лїмѣе-
ле фѣрѣ сѣ фі авѣт лїмѣѣ фѣзратѣ ла фа-
брїка Дле, сѣѣ авѣнд о лїмѣѣ фоарте іп-
перфектѣ. Сѣ лѣсѣм зтопїїле лїтераре
ші сѣ маї зїчет чеѣа асѣпра поезїеї: Че
есте алт поетѣл дака пѣ есте о рефлексїе
а патѣреї вѣзѣте ші невѣзѣте? Оаре па-
тѣра есте тотдеѣзна перфектѣ? тоатѣ ве-
цетадїа есте пѣмаї де чедрї ші де росе,
тоатѣ аїмалїтатеа де леї ші артѣсарї, де
аквіле ші пѣзпї? Лѣлгѣ крїп пѣ креще
ші скаетеле, лѣлгѣ мїкїшзнеа, віореа пѣ

кредце ши зрсіка? Нічі зн лок стерп, нічі зн чер дугълат, нічі о плантъ гіпноасъ ши зскатъ, нічі о стърпітъръ анімалъ, нічі зн монстръ, нічі о креадіе грешітъ дн патъръ? Тоатъ планта фрътоасъ треввіе оаръ съ айвъ ши мірос, ши тоатъ планта міросітоаре треввіе съ фіе фрътоасъ? Пъпъза треввіе съ кьпте ка привегіетоареа, ши привегіетоареа съ фіе фрътоасъ ка пьпъза? Пентръ че pretindem ка поезіа съ фіе маі перфектъ ши маі консеквентъ декът патъра? Тоатъ мъта аре еа тот ачеа пордіе де ізвіре пентръ фііі съі? Ъра. амбіціа, аморъл сънт тот днтр'зн град пропъндате дн фіе-че individ? нічі зн sim-timent дугълат, нічі о патімъ славъ, нічі о фісіonomie педисемпътоаре, нічі о фацъ несігъръ, нічі о пванцъ сплъчїтъ, нічі зн сзпет педоцелес ши фалс! — О, Домнъл меѣ! сънтет фоарте аспрі къ поедїї!

Ѓці тълдзтеск, прїетене, де лавда че фачї поезїлор че ам пѣс акѣм съв ті-пар. Машї флата поате де асте лавде, дар сънт днкредїндат къ ай прївіт талентъл меѣ къ лъпа прїетенеаскъ каре дншаль, тьреце лъкрїрїле, ши сокотеск къ пѣ е віне нічі одатъ чїнева съ се пропънде дн пѣвлїк пентръ прїетенъл съѣ, кьчї компромїте ши пе сіне ши пе прїетен; връжташії саѣ антагонїдїї лор, каре катъ петеле ши вінеде къ мікроскопъл ши апої ле днфъл прїи прїста зреї, се пѣн, днтержтадї, днтр'о дїстанцъ опъсъ ши пародїазъ де аколо ши пе зѣл ши пе алтъл. Нѣ дїѣ нічі декът ла талентъл меѣ, Домнъле Еліаде; есте атът де мік пе лъпгъ ал Дле, днкът сврїзъ де мілъ де кьте орї днмі ворвешї де дъпсъл; — днсъ дозеле де поезїе че поседъм сънт тот

ачелеашї: Дта ай даръл а о аръта ши еѣ непорочїреа а о сімдї пѣмаї. Тоатъ фапта че'дї есе Дле дїн тьпъ, тоатъ ідеа че ай віат днтр'нса те веселеще, те тьлдзтеске ши стерце кьте зн кред че алъсат пеказъл пе фръптеа Дле, кьчї о везі фрътоасъ, — чел пѣдїн поседънд пе жьмътатеа фръмъсеціа че авае кьнд се афла дн фантасіеа Дле. — Тоатъ фапта че'мі скапъ міе дїн тьпъ, тоатъ ідеа че ам воїт съ пѣѣ днтр'нса, ть днтрїстеазъ, ть тьхпесче ши адънчеазъ зн кред пе фръптеа теа, кьчї о въз несїгъръ, ідеа днтр'нса с'а десфїгърат, с'а слъвіт, авїа лікредце ши маї къ пѣ маї семїпъ къ тіпъл еї. — Дта ещї, Домнъл меѣ, поетъл практик, ши еѣ поетъл коптъмплатїв.

Въкрешї. 1845. 10. Іан. Прїїтесче шчл.
Чесар Болїак.

ЛІТЕРАТЪРА ШІ РЕЛІЦІА ДАЧЕЇ.

(Ърмаре.)

Традъчереа днтр'зн стїл векїз ромънск апропїет де орїціналъл актълвї ачестъеа.

Дескрїпт ши рекъпоскът фапт дїн лівелъл (картеа), че ера пропъс дн Альбрпнъл таре ла стаціа (канцелерїа) лѣ Рескълі, дн кареле ера скрїпт їстѣ че дн жос скрїпт, есте.

Артемїдор ал лѣї Аполонїе, магїстръл (дїректоръл) колеціеї лѣї Жоеа Чернеанъл (дїн політіа Чернеа) ши Валерїе а лѣї Нікон, ши Офа а лѣї Менофїл квесторїї (самешїї) колеціеї ачеїешї пѣжндъсе аїс лівел дн пѣвлїк тестеазъ (търтърїсеск) зрмътоареле:

Din coleциѣл съпраскриптъ, unde era oamenі 54 din ei пѣ ретъсесе маі тълді дп Альвртѣ деклѣт 10 сеаѣ 12 oamenі.

Ізліѣ ал лѣі Ізліе коммариѣл сеѣ (а лѣі Artemidor) din zіoa magisteriei са- ле п'аѣ маі сосіт ла Альвртѣ, пічі дп ко- лециѣ ка ачелора че фѣрѣ пресенци (де фадѣ), рачізне (сеамѣ) съ деіе ші съ іае рачізне дела ачеі чі ар фі авѣт аі да, съ дпкредінгезе лор спезеле (келтземіле) а- тінгѣтоаре де комѣнзеле (напахізіле сеаѣ праспічіле) лецѣте а се фаче пентрѣ чіі морци аі колециѣі ші съші фі рекѣпѣтат дела дерегѣторіі колециѣі каздіа са (кви- танцие) де ачеле лѣврѣрі сеаѣ монетѣ, пен- трѣ каре ера datorіѣ а кѣзта (нѣрта грі- жѣ) пентрѣ каре не дпмплініре де datorіе пѣ сѣнт дп колециѣ пічі де челе требѣ- тоаре ла дпмортѣпѣтрі (фѣнератічіі), пічі локѣрі (кріпте ші секріе і алте парасіме де дпмортѣпѣтаре), ші німіне дп атѣта дпделѣпѣтат тінп де зіле, кѣпріне ка тер- мін дп леціле колецѣлѣі, п'аѣ воіт а кон- вені, а адѣче фѣнератіче сеаѣ дарѣрі (пен- трѣ соленітатеа ші комѣнзіле дпмортѣпѣ- трілор).

Пентрѣ ачеаста пріп аіс лівел пѣ- влік се тестеазѣ (пѣртѣрісеце), кѣ дакѣ ва тѣрі чінева дпн аі колециѣі съ пѣ дп- пѣтезе (сокотеаскѣ) кѣ колециѣл аре кѣ че съі факѣ комѣндѣл, сеаѣ кѣ ва прімі дела еі врео петіцие (черере) де дпмор- тѣпѣтаре. Пропѣс дп Альвртѣл маре (дп 8 зіле а лѣі Феврваріе) дп а 5-а зі дп- пайнтеа Ідѣлѣі (жѣмѣтѣдѣі) лѣі Феврваріе. Дпмпѣрѣдінд Лѣчіе Авреліе Верѣл ІІІ. ші Квадрат (Кодрат) фіінд консѣл адекѣ дп авѣл 167 d. Xc. Фапѣт дп Альвртѣл (Ал- ворѣл) маре.

О б с е р в а ц і и.

1) Descriptum скріс ші скріпѣ се зі- чеа маі пайнте де unde авем скріпѣтѣра ші компѣс дескрипѣтѣ адекѣ скріпѣтѣ де пе ал- теле.

2) Factum дп лок де actum зп ромѣ- ністѣ (фапѣтѣ) адекѣ фапѣтѣ дескриѣсѣ ші дпкѣпоскѣтѣ.

3) Propositus дела пѣпѣ, посітѣ де unde пѣсетѣра ші постѣ, пѣс дпн дппайнте спре а се чети.

4) Id, quod infra scriptum est, репе- тіцие ачеліеші зічері, каре есте о ідіомѣ граѣлѣі попоран ѣрмат ші дп скріеріле поастре попорале пѣпѣ астѣзі.

5) Artimidorus Apollonii ші ачеаста есте о ідіомѣ пѣстратѣ дп граѣл ромѣні- лор пѣпѣ астѣзі, а адѣоці ші пѣтеле пѣ- рінтелѣі дп кѣдереа пенетівѣлѣі D. e. Ioan a лѣі Васіле, Савін а лѣі Савате, Іоана а Todociei.

6) Magister collegii Jovis cerneni. Ко- лециіле ла Романі ера дптре алтеле ші а- шезѣмінте де існафѣрі а осевіте местеріі, че авеа діректоріі ші інспекторіі лор ші алді амплоіаці, де каріі се дірегѣтореа ші партеа матеріалѣ ші моралѣ ші ізрідікѣ а персоанелор, чі алкѣтѣіа соціетатеа ко- лециѣі.

Ачесте колециі дп паралелѣ кѣ скоа- леле сеаѣ монастіріле де астѣзі авеа вені- тріле лор дпн капіталѣрі с'аѣ пропріетѣці діпѣте, дпн кареле се цінеа ашезѣпѣтѣл ші се фѣчеа соленітѣціле, серѣвріле ші оспецеле сеаѣ комѣнзіле лецѣте де фѣн- datorіі а се фаче пріп зіле хотѣрѣкте але апѣлѣі. Ачесте колециі авеа прекѣт мо- настіріле поастре ші дпселе існафѣрі сеаѣ

корпорації о divinitate тѣтеларь (протезитоаре) кърѳа ера еле дѳкѳнате, прекъм ачеаста колеціе авае пе Жоїеа дѳн полїта Сегна (Чернецѳл).

Jovis Cerneni, ачест фелїѳ де епїтет cernenus есте зн romanismъ зїкънд Жоїа Чернеанѳл прекъм Іоан Мзнтванѳл, Бѳквредванѳл ш. а. Каре дзпре латїнїтате с'ар зїче jovis Cernensis.

7) Ubi erant homini шї оmїн дѳн лок де homines vnde ера оamenї; дѳн асемїне скъртърї де кзвїнте с'аѳ дѳформат фїналеле кзвїнтелор лїмбей ромънѳї, зїкъндѳсе астьзї (ómini) шї domnъ дела dompnus лъскъндѳсе пе (i).

8) Ex eis non plus remansisse, дѳн лок де remansisse, їатъ шї алт romanism: дѳн еї нъ ремъсесе маї мълїї.

9) Дела нѳмеле ачестей колонїї Alburnum скъртат поате къ аѳ ръмас нѳмеле сатълѳї Альоре, прекъм дела Cernes Чернецѳл.

10) Ex die magisterii sui шї аїчеа romanismъ, дѳн зїоа magisterїей сале, ашеа зїчем дѳн зїоа cocїрей сале.

11) Neq дѳн лок де neque romanism нїчї шї пе,

12) Seque eis qui presentes fuerunt дѳн лок де ut praesentibus, констрѳкція аналїзатъ дзпре ідіомъ ромънъ; Ачелора чї ар фї фост де фадъ, presentes аортографѳ д. л. praesentes.

13) Rationem reddidisset, дѳн Банат се зїче Рачвне дѳн лок де сокотеалъ шї reddidisset дѳн лок де reddidisset (i) мътат дѳн е есте дѳнкъ ідіомъ ромънъ.

14) In qua eis cavegat пентрѳ каре ера datorїѳ а къзта адекъ а пърта грїжъ,

есте о ідіомъ латїнъ пѳстратъ дѳн граїл Ромънїлор пълъ астьзї.

15) Tam magno Tempore diebus есте зн кзрат romanismъ, карїї зїк: дѳн атѳта amar de timp de зїле, шї дѳнтр'о лъпъ де зїле шї пълъ дѳнтр'ѳн an de зїле, пѳн' дѳн патрѳзечї de зїле.

16) Quibus legi continentur, аїчеа есте їар зн romanism, къчї дѳн лок де къвѳнтѳл Jure ал латїнїсмълѳї аѳ дѳнтрѳвѳїт legi прекъм зїчем пої: d. e. кзпрїнсе дѳн леце, кѳм скрїе лецеа (правїла славінѳце).

17) Se Collegium avere есте зн romanism: шї дѳн фрас зїкънд: къ ар аве колеціѳ прекъм зїчем: сѳ нъ дѳнпѳтъ с'аѳ се сокоатъ къ ар аве касъ, къ ар аве масъ, къ ар аве патрїе; шї дѳн ортографїа кзвѳнтѳлѳї avere, скрїе претѳтїндене фърѳ (h) avere aberet abuerat abiturum прекъм л'авем шї пої а avere, авѳрѳ, авѳт, кѳ (в) шї сѳ аївъ кѳ (в).

Ромънїї дѳн актѳл ачеста пот vedé къ лїмба лор де астьзї ера дѳформатъ дѳнкъ пе ла 177 d. Xc., адекъ къ 1677 anї маї дѳнаїте.

Перїодѳл III. Хрїстїанїсмъл дѳн Дація, іерархїа шї лїмба Дако-Ромънїлор дѳн ачест перїод, дѳнтрѳдѳвчереа хрїстїанїсмълѳї аїче шї дѳнтре гїнтеле emigrante дела 400—1000.

Пентрѳ а пѳтѳ жѳдека дзпре лїмба шї скрїптѳра Дако-Ромънїлор дѳн ачест перїод крещїн тревѳе сѳ шїм 1 де vnde шї ѳжнд аѳ прїмїт Дако-Ромънїї хрїстїанїсмъл; 2 де їрїсїдїкція кърѳїа патрїарх с'аѳ цїнѳт вїсерїка Дачїлор атѳт Траїанъ кѳт шї Аврелїанъ; шї 3 каре дѳн гїнтеле дѳнкѳр-

сетоаре аѣ примѣт крещениѣмъ дн Дачіи прип чине, дн че лимѣтъ, шѣ каре алфаветъри шѣ литератъръ с'аѣ днѣицдат пентръ дѣиселе дн Дачіа.

Ла днтревареа 1-а се респѣнде: къ христіаніѣмъ аѣ веніт дн Дачіа а), кіар къ колонііле адѣсе де Траіан; къчѣ, дѣпре мъртѣрсіреа історіеі еклісіастіче Траіан аѣ афлат дн арміа са оцѣндѣсе ла рѣсъріт ѡспрезече мѣ осташѣ каріі мъртѣрсісеа пре Хс. днтре каріі ера шѣ сѣптѣл Ромѣл преафектѣл преаторіеі: днкът днтѣіі постріі стрѣвѣні Дако-Ромѣні аѣ фост аскѣлат днѣѣдетѣра евангеліеі лѣі Іс. Хс. дн Рома, дн ростѣл апостолілор коріѣі Петръ шѣ Павел, шѣ аѣ фост примѣт вотеѣл прип мѣніле пѣрїндлор апостолічѣ іерархі аї Ромеі: Лїо, Кліт шѣ маі къ сеатѣ Клімент шѣ аїчеа мѣлді дн пѣрїндї шѣ фїі стрепомшілор крещіні веніці дн Дачіа, сѣферїнд мартїріѣл сѣѣ Neron шѣ зртѣторїі сеі, с'аѣ фост днѣреднїчїт де квѣзна мартїріѣтъ.

б) С. Клімент папа Ромеі фїѣл патрічїѣлѣі Фабст шѣ ал Matїдеі днтреѣвнѣ къ маі мѣлді крещіні фѣ десѣрат дн Херсона (Крѣм), де кътрѣ копсѣлѣл Ромеі Мамертїн, дѣпре мандателе днтѣратѣлѣі Траіан, трїмїдїндѣі ка сѣ мѣнчеаскъ дн мїніереле (окпеле) де аколо, де аїче ексїлатѣл іерарх днтїнсе лѣкрѣрїле апостоліеі сале шѣ пре-сте Дачіа, шѣ днтѣлдінд тѣрма лѣі Хс. а жѣнсе а днформа 70 вісерїчї шѣ комѣнїтѣлї крещїне, днкът С. Кліменте есте чел днтѣлїѣ архїпѣсторїѣ ал Дако-Романїеі. Аїче пѣсторїнд вісерїка лѣі Хс. с'аѣ мѣтат дн віадѣтъ, шѣ с'аѣ днтормѣнтат дн Херсона, знде с'аѣ пѣстрат сѣптѣл тѣрп пѣлѣ дн векѣл ал 13-ле.

с) Adrian зртѣторїѣл лѣі Траіан аѣ трїмїс ка дісѣраці дн Дачіа, зп mare пѣ-тър де крещїні пентръ а лѣкра мїнеле де азр шѣ де саре.

д) Днтре днселе леѣеоане романе, че аѣ пѣртат ресѣоае дн Дачіа асѣпра о-севїцілор варварї с'аѣ афлат крещїне, аша аѣ фост леѣеоанѣл пѣмїт Мілетїн, прекъм нї аратѣ історїчїеі контїмпѣранї Тертѣліан. Еѣсевїе, шѣ Dion Касїе; къ вѣтѣндѣсе днтѣпѣраторѣл М. Аврелїе Antonїн къ Маркоманїі, кънд се афла Романїі днкънжѣраці де дѣштанї шѣ лїпсїці пѣлѣ шѣ де апѣ, прип рѣгѣчѣнеа крещїнілор пѣмїтеі леѣеоане, аѣ ревѣрсат черїѣл плоае реко-рїтоаре пре-сте Романї, фѣлѣере шѣ тѣрѣ-пїте пре-сте інімїчї, де каре спѣтѣмѣнтѣндѣсе варварїі с'аѣ днторс ла фѣгѣ, шѣ Романїі аѣ пѣртат асѣпра лор о вікторїе стрѣлѣчїтѣ, дрепт каре леѣеоанѣл Мілетїн с'аѣ пропѣмїт Fulminatїx (фѣлѣерѣтор).

е) Кѣ дн Дачіа прип сѣта а дѣа ера христїаніѣмъ лѣдїт, веніт прекъм с'аѣ зїс кіар къ колонііле адѣсе де Траіан не дове-дѣск а) Граїѣрїле даскалѣлѣі вісерїческ Тертѣліан че аѣ віедѣйт не ла капѣтѣл сѣтеі а 2-а, кареле зїче: къ лѣі Хс. Дзеѣ сѣпт сѣ-пѣсе цїнтеле Дачїлор шѣ а Счїтілор, прип локѣрїле кърора пѣтеле лѣі Хс. че аѣ венїт дн лѣте днтѣрѣѣѣе; б) Мареле Константїн ла 322, вѣтѣнд къ пѣтереа кѣрѣчї, че о пѣрта не стеагѣрїле сале, не Годї дн Дачіа Траіанѣ шѣ сѣпвїнд ачеастѣ про-віндїе іарѣ скїптрѣлѣі імперїеі романе аѣ афлат христїаніѣмъ днтемеїет, днкът Ромѣнїі л'аѣ днтродѣсе шѣ днтре Годїі пѣ-гѣні.

(Вор зѣрма.)